

Canadese hoofdinspecteur Tom Byers: 'Canada is het enige land ter wereld waar openheid positief gecorreleerd is aan vruchtbaarheid'

Inspectie is veeverbetering

Vorig jaar nam 67 procent van de Canadese bedrijven deel aan bedrijfsinspectie en werden er voor het eerst meer dan 240.000 koeien ingeschreven. Volgens de Canadese hoofdinspecteur Tom Byers is dit het resultaat van het benadrukken van het belang ervan. 'Bedrijfsinspectie is een managementtool die geld oplevert en gezondheidsproblemen voorkomt.'

tekst **Florus Pellikaan**

Kort na de middag moet ik weer vaarzen inschrijven', vertelt de Canadese hoofdinspecteur Tom Byers (62) wanneer we aan tafel schuiven op het kantoor van het holsteinstamboek Holstein Canada. Ondanks dat Byers alle tijd neemt om de Canadese manier van bedrijfsinspectie zorgvuldig en op een enthousiaste wijze uit te leggen, is hiermee wel direct duidelijk dat hij midden in de praktijk staat. 'Zeventig procent van mijn tijd schrijf ik net als de andere inspecteurs gewoon koeien in. Als je een "hoge" functie hebt, wil dat niet zeggen dat je in het kantoor moet blijven zitten. Ik wil graag mest aan mijn schoenen hebben en zien wat er in de praktijk speelt.' Tom Byers is al 28 jaar inspecteur in Canada en de laatste achttien jaar is hij

bovendien hoofdinspecteur. Vanuit deze functie onderhoudt hij onder andere contact met het buitenland.

Hoe ziet het Canadese systeem van bedrijfsinspectie eruit?

'We werken in totaal met 24 inspecteurs die niet ingedeeld zijn in een bepaalde regio, maar die een nationaal team vormen. Inspecteurs mogen geen shows jureren en ook zelf geen koeien hebben. Wij zijn ervoor verantwoordelijk om onafhankelijke input te leveren voor goede fokwaarden over de hele wereld. Daarom is het belangrijk om geen belangen bij koeien te hebben.'

'Vorig jaar hebben we voor het eerst meer dan 240.000 koeien ingeschreven. Daar zijn we trots op en we hopen nog verder te groeien. Alle bedrijven die mee-

doen aan bedrijfsinspectie bezoeken we standaard om de zeven maanden en tegen een meerprijs is om de drieënhalve maand ook mogelijk. Via een lijst van de melkregistratie controleren we of we alle vaarzen die sinds het vorige bezoek gekalfd hebben ook daadwerkelijk onder ogen hebben gehad.'

'Het bezoek van de inspecteur kost 75 dollar (59 euro, red.) en de kosten per ingeschreven koe bedragen 11 dollar (8,70 euro).'

Hoeveel bedrijven laten hun koeien inschrijven en hoe willen jullie groei realiseren?

'Vorig jaar nam 67 procent van de bedrijven die melk leveren deel aan bedrijfsinspectie. Rond 1992-'93 lag het aantal koeien dat ingeschreven werd met 125.000 nog op een dieptepunt. We heb-

ben het systeem toen functioneler gemaakt door bijvoorbeeld een analyse te maken van wat de trend voor exterieurkenmerken op het bedrijf is.'

'Ook geven we veel meer voorlichting en benadrukken we het belang van bedrijfsinspectie. Het is een managementtool die geld oplevert en het is een product waarmee je het welzijn van dieren kunt verbeteren. Betere benen, meer uierkwaliteit en een functioneel frame voorkomen gezondheidsproblemen en daarmee stress.' 'Op Canadese bedrijven die aan bedrijfsinspectie doen, geven de koeien 39 kilogram vet en 33 kilogram eiwit per lactatie meer dan op bedrijven die geen koeien laten inschrijven. Ook maken ingeschreven koeien met 3,1 lactaties gemiddeld 0,3 lactatie meer. Het inschrij-

Hierin weegt de breedte van de lendenen sterk mee, omdat koeien met brede lendenen ook ruim gewelfde ribben hebben en dat is weer belangrijk binnen het kenmerk openheid.'

'Canada is het enige land ter wereld waar openheid positief gecorreleerd is aan vruchtbaarheid. Dat komt doordat wij de koeien met brede, open en gewelfde ribben en de daaraan gekoppelde brede voorhand zo waarderen. Voor één liter melk is 500 liter bloedcirculatie nodig en dat vraagt om veel capaciteit in een koe.' 'Ik adviseer veehouders ook nooit om een negatieve melkstier te gebruiken. Je fokt toch een koe om melk te geven? Kan ze de melkgift niet aan, dan heb je een slechte koe en die moet je verbeteren, maar je moet niet terug in melk.'

'Bedrijfsinspectie kan bevestigen dat genomic selection werkt'

ven van koeien is veeverbetering, geen showkoeienfokkerij.'

In Nederland is er een trend naar meer functioneel exterieur. Hoe is dat in Canada?

'Die trend is hier ook gaande en daar leveren wij een bijdrage aan. Maar functioneel exterieur is voor ons niet bijvoorbeeld bevleesdheid. Dat is alleen een kenmerk voor de vleesveehouderij. Functionaliteit is conditie op een brede, opengebouwde en uitgebalanceerde koe. Daarom scoren wij in de onderbalk bijvoorbeeld de kracht op de lendenen.

Groeien de commerciële koe en de showwinnaar uit elkaar?

'Er is slechts één verschil tussen beide en dat is de stijl in het skelet van de showwinnaar. Maar dat is goed en logisch tegelijk. Bij een missverkiezing vinden we een beetje stijl toch ook belangrijk? We moeten de belangrijke overeenkomst tussen de commerciële koeien en de showwinnaars niet vergeten en dat is dat ze altijd een goede uier en beste benen moeten hebben. Dat zijn en blijven de twee belangrijkste onderdelen van een koe.'

Canada scoort meer onderbalkkenmerken dan veel andere landen, welke en waarom?

'Wij scoren onder andere uierweefselkwaliteit, achteruierbreedte, klauwhoogte, botkwaliteit en kracht op de lendenen extra. Dat doen we omdat deze kenmerken allemaal de levensduur van koeien positief beïnvloeden. Uierkwaliteit bijvoorbeeld heeft volgens ons na vooruieraanhechting de grootste invloed op levensduur. Om dit kenmerk te scoren trainen we inspecteurs door zowel voor als na het melken de uiers te beoordelen.'

Wat vindt u van de opkomst van genomic selection?

'Wij zijn er als inspecteurs voor om de volgende generatie koeien beter te maken. Genomic selection kan hier bij helpen. Dat houden wij dus niet tegen. Bovendien worden bij genomic selection de koe en de fokker weer belangrijker en dat is positief. Niet de ki, maar de fokker staat weer centraal.'

Zal genomic selection ervoor zorgen dat het inschrijven van koeien overbodig is?

'Dat denk ik niet. Bedrijfsinspectie kan bevestigen dat genomic selection werkt. Bovendien helpt het om fokkerijtrends op te sporen. Als er geen bedrijfsinspectie meer is, hoe weet je dan dat gemiddeld over de hele populatie de achterspennen te dicht bij elkaar komen te staan of te kort worden?'

'Misschien gaan er ook wel andere omgevingsfactoren vanuit bijvoorbeeld voeding of huisvesting spelen en dan is het inschrijven van koeien noodzakelijk om de invloed van die omgevingsfactoren te constateren en eventueel bij te sturen. Denk je dat genomic selection over een paar jaar af is? Ik denk van niet, we zullen het moeten blijven bijschaven.'

Wat zijn uw favoriete koe en stier?

'Mijn favoriete stier is Comestar Outside. Hij fokt uniform en geeft koeien die zorgen voor een goede volgende generatie. Bovendien bezitten zijn dochters van nature een goede gezondheid. Ik ben er geen voorstander van om op gezondheid te fokken en daardoor op exterieur alles te verliezen. Outside heeft beide.'

'Mijn favoriete koe is de eerste 97 puntenkoe van Canada die ik samen met een collega mocht inschrijven: Davidson Raider Bronze, een dochter van Raider. We hebben haar 97 punten gegeven toen ze veertien jaar oud was en 140.000 kg melk had gegeven. Ze is voor een grote show te klein, maar ze heeft alles wat een goede koe moet hebben.'